

Programul Femei în Afaceri

Finanțarea afacerii

2022

NOȚIUNI GENERALE DESPRE MANAGEMENTUL FINANCIAR

□ **Managementul** financiar este un *subsistem* al managementului general al firmei având drept *Scop asigurarea resurselor financiare necesare activității firmei, alocarea și utilizarea lor cât mai eficientă; asigurarea siguranței patrimoniale și creșterea valorii firmei.*

□ **Obiectivele** managementului financiar:

- minimizarea costurilor,
- maximizarea veniturilor din vânzări,
- maximizarea cotei de piață,
- maximizarea profitului,
- minimizarea riscurilor,
- asigurarea stabilității financiare (evitarea falimentului).

COMPETENȚE MANAGEMENTULUI FINANCIAR.

Pentru realizarea eficientă a gestiunii financiare antreprenorul trebuie să dispună de următoarele competențe:

- ✓ Operarea cu noțiuni și termeni economice;
- ✓ Estimarea necesarului de capital pentru lansarea/extinderea afacerii;
- ✓ Identificarea surselor de finanțare prin prisma costului fondurilor atrase;
- ✓ Interpretează corect veniturile și cheltuielile și realizează evidența financiară;
- ✓ Interpretează datele înregistrate într-un bilanț contabil și calculează indicatori de bază a rezultatelor economico-financiare a afacerii.
- ✓ Estimarea eficienței financiare a afacerii;

PLANUL FINANCIAR

Ce prezintă planul financiar ?

- Planul financiar este o generalizare a compartimentelor unui plan de afaceri exprimată în unități valorice.
- Pentru elaborarea planului financiar informația necesară este extrasă din materialele celorlalte compartimente ale planului de afaceri (*procurări utilaje și echipament, prognozele volumului de vânzări, cheltuieli de producere, etc.*)
- Planul financiar încheie planul de afaceri și are ca scop:
 - determinarea volumului investițiilor necesare pentru afacerea propusă;
 - calcularea rapoartelor financiare previzionate;
 - determinarea profitabilității viitoarei afaceri.
- Rezultatul final al Planului financiar este: a) elaborarea prognozei fluxului mijloacelor bănești, b) rezultatelor financiare și c) întocmirea bilanțului contabil previzionat.

PERIOADA PLANIFICĂRII FINANCIARE.

- De regulă, în cele mai dese cazuri perioada de elaborare a planului financiar constituite 3-5 ani. Însă nu există o regulă strictă pentru definirea perioadei de planificare.
- Diverse tipuri de activități necesită diverse perioade de planificare. În cazul unei activități de producere/prestări servicii, planul financiar poate fi elaborat pentru o perioada de 3 ani, iar la lansarea unei activități în viticultură sau pomicultură – minimum pe o perioada de 7 ani.
- Planul financiar eșalonat pe perioade de timp, cuprinde:

Compartimentele Planului financiar.	I an activitate	II an activitate	III an activitate
Fluxul mijloacelor bănești	Lunar	Trimestrial	Anual
Rezultatul financiar (raportul de profit și pierderi)	Anual	Anual	Anual
Bilanțul contabil	Anual	Anual	Anual

IDENTIFICAREA CAPITALULUI NECESAR PENTRU AFACERE

I. Resurse financiare:

- *Înregistrarea afacerii, acte permissive, amenajarea spațiului de producere (reparație, rețea electrică, apă, canalizare, etc.);*
- *Dotare cu utilaj, echipament;*
- *Asigurare cu materie primă;*
- *Plăți salarii și utilități (energia electrică, plata de arendă etc.)*

II. Resurse materiale:

- *Utilaj și echipament, construcții, teren agricol, etc.;*
- *Materiale, materie primă;*

III. Resurse umane:

- *Personalul implicat în afacere (muncitori, personal administrativ, etc.)*

NECESITĂȚI FINANCIARE PENTRU LANSAREA/DEZVOLTAREA AFACERII.

Articole de cheltuieli	Cantitate	Preț unitar	Valoarea totală
	№ unități	(lei)	(lei)
1. Înregistrarea afacerii (documente juridice)	1	100	100
2. Obținerea actelor permisive	1	500	500
3. Reparația și amenajarea încăperii	40 m ²	125	5 000
4. Tractor MTZ-82M	1	250 000	250 000
5. Plug PL-3,35	1	35 000	35 000
6. Mașină de cusut liniară "JUKI"	2	53 000	106 000
7. Masă de croit	1	51 000	51 000
8. Echipament și instrumente (foarfece, riglă, ace, etc.)	1 set	1 800	18 000
9. Mobilier sala de așteptare (canapea, dulap, etc.)	1 set	18 000	18 000
10. Stofă și accesorii pentru prima lună	30 m	8 000	8 000
11. Salarii prima lună de activitate	1	2 500	2 500
12. Cheltuieli de întreținere (arenda, plăți comunale, etc.) pentru prima lună	-	15 000	15 000
Total mijloace bănești necesare.			509 100

CALCULAREA CHELTUIELILOR SUPTATE DE ANGAJATOR PENTRU UN ANGAJAT .

Ex. Salariu brut lunar de 4000 lei

- Contribuția de asigurare socială plătită de angajator: 24%

$$4000\text{lei} \times 24\% (0,24) = 720 \text{ lei}$$

- Prima de asigurare medicală achitată de angajator: 4,5%

$$4000\text{lei} \times 9\% (0,09) = 180 \text{ lei}$$

- ### **Suma totală achitată de angajator pentru întreținerea unui angajat cu salariu brut de 4000 lei lunar.**

$$4000\text{lei} + 720 + 180 = 4900 \text{ lei}$$

SURSE DE FINANȚARE A AFACERII

- ❑ Resurse proprii a fondatorului:
 - Bani din propriile economii (salarii, vânzări bunuri, etc.)
- ❑ Resurse împrumutate:
 - Rude, prieteni, alte persoane fizice;
 - Organizații de creditare nebanară (O.C.N.)
 - Asociații de Economii și Împrumut (AEÎ)
 - Băncile comerciale;
- ❑ Programe de Stat.
- ❑ Proiecte finanțate de donatori.
- ❑ Leasing financiar.
- ❑ Mijloace bănești obținute din vânzări.

IDENTIFICAREA SI SELECTAREA SURSELOR DE FINANȚARE

Analiza surselor de finanțare:

- Produse și servicii;
- Condiții de acordare a finanțării/creditului;
- Costul creditului (dobânda, alte taxe și comisioane).

Verificarea corespunderii afacerii cu cerințele finanțatorului.

- Domeniul de activitate și experiența în domeniu;
- Perioada de activitate și rezultatele realizate;
- Istoria de creditare;
- Volumul activelor și vânzărilor;
- Capacitatea de asigurare a creditului.

COSTUL RESURSELOR ÎMPRUMUTATE

- ❑ De regulă, dobânda anuală efectiv plătită, este mai mare cu 2 - 3 puncte procentuale decât dobânda anuală stipulată în contract;
- ❑ În cazul O.C.N. această diferență poate fi de 4 - 5 puncte procentuale, ori chiar și mai mare;
- ❑ Dobânda efectivă, care urmează a fi plătită băncii pentru credit, este egală cu dobânda calculată conform contractului de credit, plus toate taxele și comisioanele percepute de bancă (comision de examenare a cererii, comision de eliberare a creditului, comision de administrare, etc)
- ☀ Rețineți! În cazul în care în contractul de credit dobânda anuală este de 18%, iar la eliberarea creditului sa plătit un comision de eliberare a creditului în mărime de 2% din suma creditului eliberat, iar pe parcursul anului sa mai achitat lunar o taxă pentru administrare în sumă de 100 lei, atunci dobânda efectivă va fi deja egală cu 19%!!!
- ❑ Costul creditului = Dobânda efectivă + Cheltuielile notariale + Înregistrare la organul cadastral + Asigurarea bunurilor gajate, etc.

CALCULAREA COSTULUI RESURSELOR ÎMPRUMUTATE

Formula de calcul a dobânzii pentru resursele împrumutate:

$$\text{Valoarea Dobânzii} = (C \times R_d \times T) : 360 / 365 \text{ zile an} \times 100\%$$

Unde: **C** - soldul creditului,

R_d - rata dobânzii anuale la credit,

T - numărul de zile de utilizate a creditului.

□ Exemplu:

Valoarea creditului = 120 000 lei;

T= termenul creditului 24 luni;

R= rata dobânzii anuale 18%,

Calculul valoarea dobânzii spre plată:

a) pentru 1 lună (30 zile)

b) pentru 24 luni (720 zile)

Rezolvare varianta a) :

Valoarea Dobânzii spre plată =

$$(120\ 000 \times 18\% \times 30) / 360 \times 100\% = 1\ 800,00 \text{ lei}$$

Rezolvare varianta b) :

Valoarea Dobânzii spre plată =

$$(120\ 000 \times 18\% \times 720) / 360 \times 100\% = 43\ 200,00 \text{ lei}$$

Grafic Rambursare credit "Plăți egale"

Credit: 10 000 lei

Dobânda : 19%

Termen: 15 luni

$$D=(C \times Rd \times T)/(360 \times 100)$$

$$D=(C \times Rd \times T)/(365 \times 100)$$

Nr. plăților	Soldul creditului	Dobînda calculată	Credit spre rambursare	Suma spre plată
1	10.000	158,3 / 156,0	666,67	824,97
2	9.333	158,3	666,67	824,97
3	8.667	158,3	666,67	824,97
4	8.000	158,3	666,67	824,97
5	7.333	158,3	666,67	824,97
6	6.667	158,3	666,67	824,97
7	6.000	158,3	666,67	824,97
8	5.333	158,3	666,67	824,97
9	4.667	158,3	666,67	824,97
10	4.000	158,3	666,67	824,97
11	3.333	158,3	666,67	824,97
12	2.667	158,3	666,67	824,97
13	2.000	158,3	666,67	824,97
14	1.333	158,3	666,67	824,97
15	667	158,3	666,67	824,97
16		2375,00	10000,00	12375,00

Calcul dobânda sold lunar. Credit rambursat în Plăți egale

Credit: 10 000 lei

Dobânda : 19%

Termen: 15 luni

Nr. plăților	Soldul creditului	Dobinda calculată	Credit spre plată	Suma totală spre plată
1	10.000	158,3	666,67	824,97
2	9.333	147,8	666,67	814,47
3	8.667	137,2	666,67	803,87
4	8.000	126,7	666,67	793,37
5	7.333	116,1	666,67	782,77
6	6.667	105,6	666,67	772,27
7	6.000	95,0	666,67	761,67
8	5.333	84,4	666,67	751,07
9	4.667	73,9	666,67	740,57
10	4.000	63,3	666,67	729,97
11	3.333	52,8	666,67	719,47
12	2.667	42,2	666,67	708,87
13	2.000	31,7	666,67	698,37
14	1.333	21,1	666,67	687,77
15	667	10,6	666,67	677,27
		1266,7	10 000,00	11266,7

Diferența dintre I și a II metodă de calcul: 2375,0 - 1266,7 = 1090,3 lei

Calcul dobânda la sold lunar cu perioadă de grație

Credit: 10 000 lei

Dobânda : 19%

Termen: 15 luni

Perioadă de grație la împrumut - 8 luni

Nr. plăți	Soldul incep	Dobândă calculată	Credit spre rambursare	Suma total spre plată
1	10.000	158,3	0	158,3
2	10.000	158,3	0	158,3
3	10.000	158,3	0	158,3
4	10.000	158,3	0	158,3
5	10.000	158,3	0	158,3
6	10.000	158,3	0	158,3
7	10.000	158,3	0	158,3
8	10.000	158,3	0	158,3
9	10.000	158,3	1000,00	1158,3
10	9.000	142,5	1500,00	1642,5
11	7.500	118,8	1500,00	1618,8
12	6.000	95,0	1500,00	1595,0
13	4.500	71,3	1500,00	1571,3
14	3.000	47,5	1500,00	1547,5
15	1.500	23,8	1500,00	1523,8
		1923,8	10000,0	11923,8

Diferența dintre rambursare lunară, fără și cu perioadă de grație: $1923,8 - 1266,7 = 657,1$ lei

IDENTIFICAREA CHELTUIELILOR

□ Cheltuielile reprezintă totalitatea mijloacelor financiare alocate pentru desfășurarea activității antreprenoriale pe parcursul perioadei de gestiune.

□ Cheltuielile se clasifică în:

a) *Directe* - operaționale, de producere - aferente procesului de producere (*materia primă, materiale, salarii angajați, combustibil, en. electrică,*);

b) *Indirecte* - neoperaționale, generale și administrative - nu țin de volumul produselor realizate (*întreținerea mijloacelor fixe, amortizarea, dobânda bancară, salarii personal administrativ, telefon, impozite, taxe locale, etc.*)

Ca și veniturile, pentru primul an de activitate, cheltuielile sunt planificate la fel lunar, iar pentru restul perioadei de planificare trimestrial ori anual.

FLUXUL MIJLOACELOR BĂNEȘTI

- ❑ Fluxul monetar reflectă mișcarea banilor în cadrul întreprinderii, ori, acesta reprezintă toate plățile și încasările care au loc în cadrul întreprinderii într-o anumită perioadă de timp.
- ❑ Fluxul mijloacelor bănești este „indicatorul” care arată capacitatea întreprinderii de a asigura necesarul mijloacelor bănești pentru a efectua plățile curente și a dezvolta afacerea.
- ❑ În Fluxul mijloacelor bănești intrările și ieșirile banilor se atribuie anume la perioada în care acestea au loc.
- ❑ În Fluxul mijloacelor bănești nu se includ creanțele dubioase, stocul de marfă care nu va fi comercializată în perioada pentru care sa întocmit fluxul.
- ❑ În cazul în care afacerea este de familie, în fluxul monetar se includ și cheltuielile de întreținere a familiei.
- ❑ Fluxul de mijloace bănești confirmă viabilitatea afacerii, dar nu indică **profitul** care ar urma să fi obținut din afacerea pe care o planificăm.

CE ESTE ANALIZA FINANCIARĂ?

- Analiza situațiilor financiare este o activitate (arta) de analiză și interpretare a situațiile financiare.
- Obiectivul major al analizei financiare – este ”înțelegerea și descifrarea sensului cifrelor” pentru a îmbunătăți situația financiară a afacerii.
- Scopul analizei situațiilor financiare - luarea de decizii raționale privind gestionarea patrimoniului.
- O analiză financiară competentă asigură luarea unor decizii cum ar fi:
 - a) *cea de a achiziționa sau de a lichida un stoc/utilaj, echipament, etc.*
 - b) *a alege între a continua prin aceleași metode utilizarea resurselor umane, materiale și financiare, sau la stabilirea noilor măsuri care ar influența majorarea profitului,*
 - c) *a acorda, sau nu un împrumut.*

ANALIZA REZULTATELOR FINANCIARE

- ❑ Surse de date utilizate la analiza financiară:
 - Bilanțul Contabil;
 - Raportul privind rezultatele financiare;
 - Fluxul mijloacelor bănești.
- ❑ Indicatori de bază a rezultatelor economico-financiare:
 - Volumul vânzărilor
 - Marja brută a vânzărilor;
 - Marja netă a vânzărilor
 - Rentabilitatea Operațională/Economică;
 - Rentabilitate a Activelor (ROA);
 - Rentabilitatea Capitalului Propriu (ROE);
 - Coeficientul de îndatorare;
 - Profitul net.

COEFICIENTUL DE ÎNDATORARE

- ❑ Indicatorul respectiv caracterizează gradul de îndatorare a unei întreprinderi, ori dependentă acesteia față de creditori.
- ❑ Coeficientul de îndatorare se calculează ca raportul între datoria totală și capitalul propriu.
Formula de calcul: ***Datorii TL + Datorii TS ÷ Capital Propriu (9000/1000=9)***
- ❑ Coeficientul de îndatorare poate avea valori mai mici sau egale cu **1**;
- ❑ Valoarea optimă este în limitele **0,4 - 0,7**;
- ❑ Limita sub **0,3** indică o rezervă în apelarea la credite și împrumuturi, iar peste **0,7** o situație alarmantă;
- ❑ Nivelul înalt al coeficientului reflectă un pericol potențial de apariție la întreprindere a deficitului mijloacelor bănești pentru achitarea facturilor și dificultăților la contractarea noilor credite.

LICHIDITATEA CURENTĂ

- Indicatorul respectiv reflectă capacitatea activelor curente disponibile de a se transforma în disponibilități bănești care să acopere datoriile scadente pe termen scurt.
- Formula de calcul: *Este o expresie a echilibrului financiar pe termen scurt și*
Active Curente ÷ Datorii Curente (0,14)
- În ce măsură datoriile pe termen scurt sunt acoperite cu active lichide.
- Valoarea recomandată și acceptabilă este în jur de **1-2**.
- Dacă raportul este mai mic de **1**, aceasta înseamnă, că întreprinderea se confruntă cu dificultăți financiare.
- În cazul, dacă raportul este de **3** și mai mult, aceasta, indică la o structură nerațională a capitalului (finanțarea activelor întreprinderii se efectuează practic în totalitate din contul mijloacelor proprii).

LICHIDITATE IMEDIATĂ (TEST ACID)

- Acest indicator exprimă capacitatea întreprinderii de a plăti datoriile curente din contul mijloacelor bănești și creanțe, eliminând stocurile, deoarece acestea nu se pot transforma imediat în disponibilități.
- Formula de calcul:

Active Curente (Mijloace Bănești + Alte Creanțe pe TS + Creanțe pe TS Aferente Facturilor) - Stocuri de Mărfuri și Materiale ÷ Datorii Curente

$$700 - 200 / 5000 = 0,1$$

- Valoarea recomandată este în jur de **0,7 - 1**. Cu cât coeficientul respectiv este mai mare decât **1**, cu atât situația entității este mai bună.

COEFICIENTUL SUFICIENȚEI CAPITALULUI

□ Indicatorul respectiv exprimă capacitatea de autofinanțare a societății, precum și măsura în care poate face față obligațiilor sale de plată. O valoare ridicată a acestui indicator reflectă stabilitatea structurii de finanțare a mijloacelor de producere.

□ Formula de calcul:

$$\text{Capital Propriu} \div \text{Total Active} \times 100\% \quad (10\%)$$

□ Acest coeficient trebuie să fie menținut la un nivel de 50-55%, dar nu mai mic de 30%

□ Valoarea înaltă a acestui indicator reprezintă o garanție pentru atragerea surselor suplimentare de finanțare.

PRAGUL DE RENTABILITATE

- ❑ ***Pragul de rentabilitate*** este volumul de vânzări, la care venitul obținut, acoperă toate cheltuielile întreprinderii, fără a genera profit;
Profitul este partea rămasă din Venitul total ce revine întreprinzătorului după ce s-au achitat toate cheltuielile aferente activității antreprenoriale.
- ❑ Formula de calcul:
 1. Volum vânzări unități produse:
COSTURI TOTALE ÷ PREȚ UNITAR
 2. Volum vânzări Lei:
COSTURI FIXE ÷ RATA MARJEI BRUTE

MARJA BRUTĂ A VÎNZARILOR

□ Marja brută reprezintă capacitatea întreprinderii de-a controla costurile de producție și să obțină un preț bun de vânzare.

□ Formula de calcul:

$$\text{PROFIT BRUT} \div \text{VENITURI DIN VÎNZĂRI} \times 100 \%$$

□ O Marja brută de 10% ar însemna că din vânzarea produsului/serviciului în sumă de 1 leu, a fost obținut un profit brut de 0,10 lei.

□ Aceasta variază semnificativ în funcție de sectorul de activitate, dar o valoare optimă ar fi de cel puțin 15-20% .

MARJA NETĂ A VÎNZARILOR

- ❑ Marja neta a Vânzărilor este un indicatorul care ne arata cât de profitabila este activitatea operațională a unei companii.
- ❑ Formula de calcul:
$$\text{PROFIT NET} \div \text{VENITURI DIN VÎNZĂRI} \times 100\%$$
- ❑ Cu cât procentul este mai mare, cu atât profitabilitatea întreprinderii este mai stabilă.
- ❑ Ca și în cazul marjei brute, indicatorul respectiv variaza semnificativ in functie de domeniul de activitate, dar o valoare optimală ar fi de 7 ~ 10%, ori cel puțin ar trebui sa acopere inflatia anuală.

RENTABILITATEA ECONOMICĂ

- Rata rentabilității economice exprimă eficiența utilizării activelor, respectiv contribuția acestora la obținerea rezultatelor financiare.
- Formula de calcul:

$$\textit{Profit brut} \div \textit{Total Active} \times 100 \%$$

- Rentabilitatea economică arată capacitatea activelor de a genera profit.
Exemplu: O rată a rentabilității economice de 15% ar însemna ca fiecare leu investit în afacere generează 0,15 lei profit.
- Valoarea acestui indicator ar fi bine să fie mai mare decât dobânda la creditele bancare.

RENTABILITATE A ACTIVELOR (ROA)

- ❑ Indicatorul respectiv exprimă eficiența utilizării activelor societății în activitatea operațională și respectiv reprezintă gradul de rentabilitate al întregului capital investit în afacere.
- ❑ Formula de calcul:

$$\textit{Profit Net} \div \textit{Total Active} \times 100 \%$$

- ❑ Raționalitatea economică a afacerii este considerată optimală în cazul în care Rentabilitatea activelor este mai mare decât rata dobânzii efective la credite (10~20%)

RENTABILITATEA FINANCIARĂ/CAPITALULUI PROPRIU (ROE)

❑ Indicatorul respectiv exprimă eficiența utilizării banii proprii investiți în afacere și respectiv reprezintă gradul de rentabilitate al capital propriu investit.

❑ Formula de calcul:

$$\text{Profit Net} \div \text{Capital Propriu} \times 100\%$$

❑ Indicatorul respectiv trebuie să tindă spre maximizare, dar ar trebui să constituie cca. 20 ~ 30%, însă nu mai puțin decât rata dobânzii efective pentru credite.

EFFECTUL DE LEVIER

(creșterea sau reducerea rentabilității capitalului propriu)

- ❑ Mijloacele împrumutate nu totdeauna influențează pozitiv rentabilitatea capitalului propriu.
- ❑ Înainte de a solicita un credit este necesar să determinăm Efectul de Levier.
- ❑ Formula de calcul:

$$EL = (ROA - \text{Rata dobânzii efective}) \times \frac{\text{Capitalul împrumutat}}{\text{Capitalul propriu}} = +/-$$

TERMENUL DE RECUPERARE A INVESTIȚIEI

- Acest indicator reprezintă perioada în care investitorul își recuperează investiția.
- **Se calculează** ca raport între valoarea totală a investiției și acumulările bănești nete anuale sau profitul anual.
- **Calculul** perioade de recuperare a investiției permite antreprenorului să estimeze numărul de ani, luni sau chiar de zile până când cheltuielile efectuate în afacere vor fi recuperate integral.

Indicatori		2019	2020	2021
Investiții de capital	100 000,00			
Intrări de numerar		60 000,00	80 000,00	90 000,00
Ieșiri de numerar		32 000,00	38 000,00	42 000,00
Flux net de numerar	-100 000,00	28 000,00	42 000,00	48 000,00
Rata de actualizare	7%	1960,00	2940,00	3360,00
Flux actualizat		26 040,00	39 060,00	44 640,00
Flux numerar acumulat	-100 000,00	-73 960,00	-34 900,00	9 740,00

Termen de recuperare a investiției - 2 și 9 luni